

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА СРБИЈУ
ЗА 1 МЕСЕЦ 2 ДИН.
ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.

ПРЕТПЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРБИЈИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТПЛАТУ ТРЕБА СЛА-
ТИ СТЕБИ М. ВЕСЕЛИНОВИ-
ЋУ ПРОФ. БОГОСЛО-
ВИЈЕ.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ
НА „КОСАНЧИЋЕВОМ
ВЕНЦУ“ БР. 16

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

На пролетњих песама — Хајдук Станко — Кариатеки замак — Ситнице
— Пошалице — Представе у народном позоришту — После петнаест година.

ИЗ ПРОЛЕТЊИХ ПЕСАМА

Кад се уздах лагано украде
Па надима лепе моме груди
Извор му је по сред срца жарког
Који тужне успомене буди.

И са тога ја сам много сетан,
Јер ме одвећ моме младе жао,
Од жалости, чиними се увек,
На груди би њене боје пао!

Београд у прелеће
1894

Светозар Лазаревић

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од
Јан. М. Веселиновића.

(23)

ПРВИ ДЕО
О Д М Е Т Н И К

(НАСТАВАК)

За време молитве и Алекси и Петри учини се да се Господ на њих смилостивио. Њихове топле сузе сле-
ваху се под самим грлом, па одатле, као крупне кишне
капи, росише им одело. Учини им се да видеше лице
Господње и, као, то се лице смешкаше на детенце... И
само лице детиње се преобрази: на њему старине ви-
деше знаке живота, видеше како Господ одгони боле-
штину од њега...

Попа ућута, пружи крст детету, па кад га оно це-
лива — он скиде епитрахил и метну капу на главу.

ПОСЛЕ ПЕТНАЕСТ ГОДИНА

од
Л. ЉУШЧИНА

I

— Могу ли ући? чу се глас Агатијин посло куцања на
вратима.

— Уђи, одазва се Александар Ивановић, склањајући на себи
покривач.

— Имате писмо.

— Од кога? запита Александар Ивановић и ако је у напред
знао, да му Агатија ништа неће одговорити на питање.

— Не знам, донео га момак са станице.

Он узме писмо, и лењо га распечат. Рукопис му беше са свим
непознат. Танка, изерена слова у адреси, на коверту, показиваше
женски рукопис. Он погледа на потпис, и на један пут осети, као
да га нешто штрепну.

— Боже! Је ли то могућно, је ли то могућно? ишчуђавао
се он. — „Јелена Дембека“ гласио је потпис. Учини му се, да у
рукама не држи писмо, него неки сјајан предмет, из којег избијају
јаки зраци и заслепљавају га. Његов организам, отежао од лењо-
сти и досаде, од једаред оживи, као да га је јак талас захватио и
понео собом у сјајно пространство.

Алекса се маши кесе извади златан дукат:

— Оче, да ти платим.

И пружи дукат попу.

Поп погледа новац

— То је дукат? — рече.

— Ако.

— Молитва је цванцик

— Али ја ти дајем дукат... Твоја ће му молитва
помоћи!

— Бог ће њему помоћи! — рече озбиљно попа.

— Узми, попо, нек ти је ала!

Поп одману главом.

— Ја немам ситно. — рече тужно Алекса.

Попа му врати кусур:

— Нећу да ти дугујем. — рече.

Алексу је ледио овај суви говор и онај хладни по-
глед... Али он напреже сву снагу...

— Седи, оче!... Дај, снајо, мало ра...

Реч му изумре на уснама од погледа поповог.

— Нећу! — рече поп.

И изиде, па оде а и не окрену се...

Алекса оста као станац камен. Он не умеде више
ни говорити, ни мислити. То је био гром што му по-
руши и размрви снагу, што утуче сваки живац, што
обезоружа његову снагу...

Оставише болесника... Њему почеше падати на па-
мет некакве луде мисли...

Он изиде на поље и поче лутати по воћу... Његову
црну душу сад већ више нико и не може разведрити.

Мимо воће прође Иван.... Па као мимо турско гроб-
ље! Да га је видео то се видело; још га је два пут и
добро погледао... али кад би наспрам њега он окрете
главу...

— Дембека! Не, не, то не може бити!.. прошапута он и поче
читати мало писмо, које му дркташе у рукама: „Случајно дозна-
дох, да живите близу С ске станице, и намерно остадох да вас ви-
дим. Чекам.

— Дембека! Веле, да кад наиђе на човека велика срећа, он
то у напред осети, — а за што овде тога није било?

Он се брзо обуче без одлагања, и дозво слугу.

— Одмах иди Гаврику, и реци му, да ми пошаље ждрепце, али
одмах, и то: само ждрепце.

За тим оде у трпезарију,

— Куда се ти спремаш? запита га жена, једна задригла пла-
вуша са безбојним очима, која је већ привикла на те изненадне
одласке мужевљеве.

— Та, ту, да видим тај омас, позива ме Јегоров писмом, са
станице, лагао је он.

— А зар нећеш пити чаја?

— Не, — пићу тамо, на станици.

II

— Терај!

Зашкрипаше саоне по свежему снегу, загустише прапорици,
оштро, и једноликим тоном зазвони звонце, а кочијаш подвизиваше
промуклим гласом. У овој музици Актајев је дивно премисљао;
мисао му беше оштра и трезвена; слике, успоменом изазване, из-
бијаше једна за другом тачно и одређено. Он се сети како беше
млад, кад је изашао из школе, у новом мундиру, као потпоручик.
Сети се како беше плашљив у животу и служби; сети се друштва,

Алекса му ништа не рече. Гледао је за њим укоченим погледом. И кад је Иван замакао, он је још гледао на ону страну куда је он отишао.

Дуго је гледао, дуго... Већ му се и магла навуче на очи; док га прену Сима кнез.

— Алекса — рече он. — Каз'о је кмет да дођеш судници.

— А што ли ме зове?

— Не знам. Знаћеш кад дођеш.

И њему се учини као да га Сима гледа неким чудним погледом, погледом који речито говори: јаднице, ала те жалим!...

Алекса се спреми и оде судници. Кад је тамо дошао он затече људе на окупу. Назва им Бога.

— Шта радите?

Људи ћуте.

Он се окрете, виде мрке погледе па се склони у крај...

Дан је био облачан. Облаци се већ почели таложити па никако да се дигну већ неколико дана.

Људи се на један пут подигоше. Жубор прође кроз њих. Попа и кмет јавише се на докату.

— Браћо! — поче кмет. — Је ли нама опет суђе-но да се брукамо?... Опет се десила крађа...

— Жубор прође људима. Све очи се окретоше на Алексу, а он саго главу и ћути.

— Јесте, браћо!... Опет Ивану учињена покрађа. Однето му једно прасе ноћас... Шта је ово?... Зар ви 'оћете да се ја одречем Црне Баре?... Зар сам вам мало старешов'о па да још морам?... На!... Ево вам вашег штапа, па га подајте коме 'оћете!

И кмет баци штап.

Све се сколи око њега... Стадоше га молити и преклињати да се опет прими.

— Нећу!... Нећу!... Узмите кога 'оћете!

— Ми тебе 'оћемо!

— Али ја вас нећу!... Зар да ми ви, под седу косу пљујете у очи?...

— Ми ћемо уватити лопова!

— Ми смо га уватили! — рече Маринко Маринковић. Ваљда 'оћете да вам га прстом показујем?... Ја...

И Маринко се сруши као подсечен пањ.

Алекси само јурну крв у главу, он сам не знаде шта учини. Али кад смотри Маринка на земљи, он му клече на прса, па исука нож... да га закоље...

Људи притрчаше те отеше нож...

— Зликовче!... 'Ајдуче!...

Алекса није могао речи проговорити... Стегло га нешто у грлу, те гласа од себе дати не може...

— Ето, браћо!... запева Маринко. — За пра Бога 'тедо' погинути!... Зар што истину говорим да погинем?...

— Зликовче!... Зликовче!... загрме са свију страна на Алексу.

То га освести... Па како беху полетели на њ — он јурну слободно као лав, прогура се кроз њих па стаде пред сâми доклат.

— Распните ме! — рече и рашири руке. Распните ме!...

И пресече оком.. Страшан поглед сѣну испод сѣдих већа...

Народ застаде...

— Распните ме! — грмио је он. — Срам вас било седе косе! Осуђујете човека а нећете да га чујете!... Срам те био, седи свештениче!... Зар се тако од рамена одсеца казна?... 'Оћете да ме убијете?... Ево!... На!.. Две стотине година је прошло, како су моји стари ударили темељ оној кући коју сте ви проклели!... И за две стотине година сенка срама не паде на онај кров.. а данас?... Шта 'оћете?... Убите ме!...

Али се нико не маче.

А он и не знајући шта чини окрете се од њих...

Они осташе. Нико речи не рече. Помркоше старине и удубише се у мисли. Заиста, кућа Алексића је била и најстарија у Црној Бари...

А он дође кући као ветар. Како дође он се скљока крај огњишта. И ту је седео до мрклог мрака нем и непомичан.

Онда се на један пут окрете и викну снају Мару.

— Што ме зовеш, бабо?

— Расплет ми перчин!

Све се скамени. Петра му приђе.

— Старче...

Он је погледа крвавим очима али рече притајено мирним гласом:

— Иди, бако, донеси ми чибук с чивилука...

И старац тога вечера расплете косе и пропади дуван...

(КРАЈ ПРВОМ ДЕЛУ)

пијанки и карата, а за тим — досадног, тавног живота и непостојанства у њему, и најпосле — сети се и Дембске.

Сети се њене лако осветљење и удесне гостинске собе; лепога мириса што се вазда осећао у овој малој, лепо намештеној собици; свога обичног места на сниској кадивли — скамијци пред њеним ногама; сети се ње, Дембске, ове дивне жене. И после педнаест година гледао је он њу пред собом, у мислима, као да је жива. Он и није могао да је заборави: она се прва ласкаво дотакла његова срца које је трептало од сувишне љубави и силе; он се код ње најпре научно познавати лепоту женске природе. Њему као сиротану, љаку војених школа, који није запамтио ни мајке, ни сестре, ни женске милоште, Дембска је била неоцењено благо. Осећао се он и првог познанства, и првог разговора, који беше приближно овакав:

— Волите ли ви музику?

— Волим, али немам никаква појма о њој.

— Читате ли?

— Много.

— Играте ли?

— Рђаво и нерадо.

— Није то ништа, ви ћете опет бити мој каваљер. А сада знате шта? — дајте ми руку, и будимо другови. Молим вас, да ме што чешће посећујете, да сте вазда у вече на чају, и да не одлазите пре једног сахата, а, по особитом допуштењу, можете остати и до два. Удварање је строго забрањено.

Све то беше у шаљивом и лакој тону.

Актајев је готово сваки дан долазио Дембској. Односи између њих беху најтоплији, најдружелубивији: вечером су певали, читали, свирали; по некад су шетали, а по некад — возили се. Младићи из пука, посећујући Дембску, опазише да се Актајев представља свима осталима, те одступеше, и они осташе на само. Што више време пролазаше, то је јаче било њихово међусобно поверење. Они стајаху на последњој граници чисте и искрене дружбе, која се може утврдити између човека и жене. Мимолетне и невољне наступе његове, деликатно је отклањала пажљива и чврста рука. У то време, клевета, злоба и сплетка радила је свој посао: име Дембске све чешће и чешће помињало се у пуку, на породе с именом Актајева. Актајев ју је ватрено заступао, али тешко беше борити се једном против свију. Интриге су ишле брзо једна за другом, и положај његов у пуку постајаше све несигурнији, тим више, што Актајев беше нервозан и осорљив, стидљив и ћуталица за што су га и раније многи мрзели. Не зна се шта би било, да не стиже муж госпође Дембске. Овај хладни Пољак, обвезан жени за лепо имање, беше добар рачуница. Дознав по причама много што шта о жени, он поступи са свим практично: грубо одагна Актајева од куће.

Страшна је досада морила Актајева и он осети, да више не може служити у пуку, за то даде оставку. Сад је ваљало ићи.

Сјајни период би па и прође, а наступише пријатни дани. Он је служио у разним надлештвима и у разним местима. Жене су промицале пред његовим очима, но узалуд је тражио он међу њима раскошну, окретну и чисту Дембску. Прође тридесет година, он

КАРПАТСКИ ЗАМАК

РОМАН ЖИЛА ВЕРНА.

ПРЕВЕО С ФРАНРУСКОГ А. Д. Радослављевић.

— —

(НАСТАВАК)

— Просто ништа“.

У осталом, сва та роба не беше Бог зна како израђена; барометри не показиваху, кад је требало, „променљиво“ или „лепо време“, казаљке на часовницима показиваху сахате одвише дуге или одвише кратке минуте — једном речи: смућкај па проспи. Можда је то чобанин и знао, те се и не накани, да што купи. Међу тим, када је макнуо своју палицу, да пође, опази неку врсту цев, која висаше о кајишу торбареву; он рече:

„Што ће ти та цев?”

— Није то тек онако — цев.

— Ваљда није чунак од пећи?

Чобанин мишљаше, да је то нека врста старинских пиштоља са широким грлом.

„Не, рече Јеврејин, то је доглед“.

То беше један од оних обичних догледа, који предмете пет или шест пута увеличавају или их толико пута приближе, што је све једно.

Фрик одрени справу, разгледаше је, пипаше је, врхаше је непрестано и намакну коленица једно на друго.

Дигнувши, за тим, главу рече:

„Доглед?”

— Да, чобанине, и то изврстан доглед, којим ћеш куд и камо даље видети по овако.

— Охо! у мене су добре очи, пријатељу. Кад је ваздух чист, видим најудаљеније стене све до на врх Рекезапа, и последња дрвета у дну теснаца Вулканова.

— Па још, ваљда, и не зажмириш?...

— Не жмирим. То имам да захвалим роси, када спавам вас целу ноћ под ведрим небом. Роса веруј ми, чисти зеницу. —

— Шта... роса? запита торбар. Ода ће би човек преослепио. . . .

— Али чобани не.

— Па ако! Али, ако ти имаш добре очи, моје су још боље, кад натакнем овај доглед.

— То би требало најпре видети.

— Натакни га на своје па ћеш видети.

— Ја?

— Покушај.

— И то неће ништа стати? питаше Фрик веома неповерљиво.

клону, махну руком и ожени се Маријом Ивановицом. Ова му донесе повелико благо, и тако, и овоме човеку, уморену животним теретом, осмехну се пријатни мир и одмор.

Сада, кад је пролазио кроз велико село, што беше близу станице, он у мислима гледаше Дембеку као неку светитељку окружену светлим ореолом. Он заборави да му је тридесет седма, а пој — и још неколико више.

III

— Добро је што сте дошли, иначе, за пола часа не би ме застали овде.

Он је једва познаде. Она се јако угојила, око очију имађаше боре танке као паучина. Али не прође ни минут, а пред њим поново стајаше она иста некадашња Дембска, онако исто проста, умилљата, дивно васпитана, уздржљива и ласкава. Он с пређашњим поверењем погледа у дубину њених светлих и спокојних плавих очију.

Све је испало друкчије, него што је он мислио. Он узне њене руке и пољуби их неколико пута. У тај мах набрекнуше му груди од неког унутрашњег покрета. Сузе му бризнуше из очију.

— Голубице моја драга, од куд сам могао очекивати тако неизмерну срећу!

И проседа глава његова паде на њена колена, овако, као што је пре петнаест година често пута падала.

— Ништа... ако се не наканиш, те купиш ту справу?

Умирен на тај начин, Фрик узне доглед, чија коленица торбар за њега удеси. Зажмуривши, за тим, левим оком, метну стакло на десно око.

Прво погледа пут брда Вулкана, пењући се ка Плези. За тим спусти справу и урави је ка селу Версту.

„Ехе! рече, то је баш истина... носи даље него моје очи... Ево друма... Познајем људе... Гле, Ник Дек, шумар, са ранцем на леђима и пушком о рамену, враћа се с посла...“

— Па ја ти рекох! прекиде га торбар.

— Да... да... то је Ник! понови овчар. А која је оно девојка што излази из куће газда Колца; да, девојка у црвеној хаљини сукњи и црном јелеку; чини ми се, она му иде на сусрет?

— Погледај добро, чобанине, познаћеш девојку као и оног младића. —

— Гле! заиста!... то је Миријота... лепа Миријота... Ах! ти заљубљени... ти заљубљени!.. Овај пут не се, Бога ми причувају, јер ја их джим врхом овога догледа, ништа ми не може измаћи.

— Шта велиш о мојој справи?

— Ех, ех! њоме се заиста може гледати!“

Што Фрик није никада раније гледао на доглед, узрок је, без сумње, село Верст које треба уврстити у позадини места округа Колошвара. А тако је и било, као што ће се скоро видети.

„Хајде, чобанине, настави странац, погледај још један пут... мало даље од Верста... Село је одвећ близу... Гледај мало даље, све даље, чак онамо!...“

— И то неће више стати?

— Боже сачувај

— Добро!... Да разгледам мало околину мађарскога Сила!... Аха... ево торња ливадзелског... Познајем га по крсту, који нема једнога крака... А, онамо, у дојини, међу боровима, видим торњ у Петросењу; на њему је петао од лима, са отвореним кљуном, као да ће сад да дозива своје коке!... А гле, тамо опет она кула издиже се из средине дрвећа... То је јамачно кула Петрића... Али да, трговче, ти ми рече то не стаје ништа...“

— Ни паре, чобанине!“

Фрик се окрену ка висоравни Оргал, пењући се догледом по мрачним шумама уз падину Плези и најзад паде облик далекога замка у стакло од догледа.

„Да богме! повика он, четврта је грана на земљи... Та видео сам ја!... Јамачно нико неће отићи, да је донесе, па да о светом Јовану начини од ње лепу буктињу... Не, нико

— Умири се, драги мој!... Шта вам је? говорила му је Дембска, гласом, који дркташе од узбуђења, и у исто време ласкаво гладила растурене власи.

Он је само љубио њене руке

— За што ви тако... да не живите рђаво?

— Не, не, није то, ја се неисказано радујем. А како не би, кад сам у вама за све време живео. Јелена Димитријева, мила моја, говораше он, гушећи се сузама као немоћно дете, — ја нисам сада онакав, каквог ме ви познајете. Ове сузе нису без узрока: оне су се одавно прикупиле и чекале, и гле, дође случај да их исплачем... Живео сам ружно: неваљалства сам многа учинио... Од њих ме је душа болела, и сада боли... Видео сам се данас у вама, као у огледалу, па ми је тешко, морш ме стид.

Ту стаде, испи неколико гутљаја већ са свим хладнога чаја, и мало се утиша.

— Диван муж — плаче! У осталом, ако ми не верујете Јелена Димитријева, верујте мојему покајању. Ја сам ужасан неваљалац, прави неваљалац!..

— Доста, Аткајеве, не клеветајте сами себе..

(свршило се)

па ни ја!... То би значило метути на коцку своје тело и своју душу... Али не треба се бринути!... Има некога, који ће ту грану још ове ноћи сажети у својој пакленој ватри.... То је Корт?

„Корт“ — тако називају у тој земљи ђавола, кад га у говору спомињу.

Јеврејин је таман хтео да запита чобанина, пита значење његове речи, које су тајанствене за свакога, ко није из Верста или из околине, када Фрик узвикну гласом, који је био мешавина страха и чуђења:

„За Бога, каква је оно магла, што кула из оне куле?... Је ли магла?... Не!... Као дим... Не може бити!... Годинама и годинама већ се не пуне димњаци на оном замку!

— Ако видиш какав дим, чобанине, онда знај за цело да је дим.

— Не... торбару, не! По свој прилици се замаглило стакло на твојој справи.

— Обриши га.

— Па ако урадим....

Фрик окрену доглед, и протрљава стакло рукавом, стави га опет на своје око.

То је заиста био дим, који се дизаше из оне куле. Он се пењаше у мирноме ваздуху, и његов венац ишчезну најзад у висини.

Фрик је стајао као укопан и не говораше ништа. Сву његову пажњу беше привукла кула, која полако тоњаше у сенци, што се дуж висоравни Оргала почела хватати.

На мах спусти доглед и маши се руком за кесу, која му висаше испод гуњца, запита:

„Пошто ти је та цев?

— Форинат и по, одговори торбар.

Он би доглед дао и за један форинат, само да је знао да га мисли купити. Али Фрик се није мислио. Некако чудновато пренеражен, завуче руку у своју кесу и извади новац.

„Да ли баш за себе купујеш тај доглед? запита Јеврејин.

— Не, за мога господара, газда-Колца.

— Он ће ти јамачно и дати новац....

— Да богме, моја два форинта, што сам платио.

— Како... два форинта?...

— Не води бриге... лаку ноћу, пријашко.

— Лаку ноћу чобанине!

И Фрик, дозавши своје псе, крену стадо и упути се журно ка Версту.

Јеврејин, гледајући га климну главом, као да би хтео рећи, е је с лудом имао посла:

„Да сам знао, мрмљао је он, ја бих му добро заценио тај доглед!“

Притегнувши, за тим, свој ковчег, пође пут Карлсбурга, дуж десне обале Сила.

Куда је ишао? Не тиче нас се, јер он се не спомиње више у овој приповести. Ми га више нећемо видети.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

СИТНИЦЕ

Ванредно много златног иска нађено је на острву Ленокс, које лежи близу Ватрене Земље (у јужној Америци). Извешћа која отуда долазе просто су баснословна: један радник само у току једнога дана нашао је око 10 килограма злата у вредности 26.000 долара.

Археолошки проналасци. У Мексику у држави Оаксако, учињен је оригиналан археолошки проналазак, кад су раскопаване развалине у околини града Тлаксијако, један радник нађе између осталог и две металне таблице са неким цртежима. После пажљивог прегледа, опазило се на по неким дашчицама неколико вештачки израђених слика. На једнима су представљени људи са источњачким типом лица, у источњачком оделу. На другима су представљени жречеви у целокупној својој одећи, жртвеници и

јероглифски надписи непознате садржине. Неке су дашчице начињене од сувога злата, неке од растопљених метала, у којима је опет највише злата. Сви су ликови, емаљирани таквом смесом чији се састав није могао одредити. Емаљ се врло добро очувао, изненађује свакога уметничком наредом. Ови су проналасци послати у престоницу Мексике, у народни музеј. Ту ће над њима учинити тачнији преглед многи стручњаци. „Scientific American“ наводи, да се овим проналасцима несумњиво сведочи истинитост старе цивилизације, која је некада цветала у јужној Мексици.

Морал у разних народа. Тако се зове ново дело Херберта Спенсера о моралу. У томе делу наводе се разноврсни примери моралних појмова у дивљих народа. У неким племенима аријске расе, људи се поносе пажњом, која се указује њиховим женама. Они, у тој пажњи виде доказе лепоте својих жена. У тих истих племена, брак обвезује мужа, да укаже пажњу својој жени у 3—4 дана недељно. — Има племена, где се од жена не тражи никакве верности према мужевима. А неверност мушкиња сматра се као највећа срамота. За то људе, обично, казне одузимањем различних друштвених права. Дивљаци таитски немају осећаја стида у многим приликама, где га јевропљани осећају, и обратно, стиде се таквих дела, која су обична у животу јевропљана. Они, на пример, јако негодују против нашег обичаја: јести у друштву. Њихови обичаји учтивости истражују, да сваки једе на само. — Има још интереснијих примера. У Јату нема већег срама по породицу каквог престарелог вође, него ако га не сахране жива. Таква је обичај и на острву Фиџи.

X.

ПОШАЛИЦЕ

Логика. Свађају се муж и жена:

— Ја не знам какав си ти муж? Није ти ни бриге што ја у многим оскудевам, ти само о себи мислиш и трошиш све на своје ђефове.

— Драга женице, па то је са свим природно! Јер ја кад сам те узео на жену, ја сам се богато оженио, па ми се и може да терам ђефове. А ти, ти си се удала за сиромаша: — ти, Бога ми, мораш оскудевати!

Један дворанин, који се јако поносио својим прецима упита једном Емила Оџија:

— Од које сте ви породице?

— Ја сам први у својој породици, а ви?... ви велите да сте последњи.

— Како су срећни лекари!.. рекао је Монтен. — Њихове успехе осветљава сунце, а неуспехе крије земља!..

— Ви тако волите своју библиотеку, да бих чисто и ја волела да сам књига! срдито је говорила жена.

— И ја бих волео да си књига, али само календар.

ПРЕДСТАВЕ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

У недељу, 2 октобра:

(дневна представа)

ТВРДИЦА

Комедија у пет чинова, написао Молијер, превео Владан Ђорђевић. — Игра 13 особа (10 мушких и 3 женске). Главне су улоге: Арпагон (г. Динуловић), Ансало (г. Анастасјевић), Клеант (г. Барбарић), Елиза (г-ђца Јурковићева), Валер (г. Љ. Станојевић), Фрозина (г-ђа Радуловићка), Жак (г. Тодоровић). Догађа се у Паризу код Арпагона. — Редитељ је г. Гавриловић. („Тврдица“ је представљан први пут 7 децембра 1869 године, последњи пут 19 августа 1893; сад се игра 9-ти пут).

(Вечерња представа)

КНЕЗ НИКОЛА ЗРИЊСКИ

Драма у пет чинова, написао Матија Бан. — Игра 26 особа (23 мушке и 3 женске). Главне су улоге: Зрињски (г. Љ. Станојевић), Матија Сечујац (г. Миљковић), Сулејман (г. Гавриловић), Јуракић (г. Стојковић), Лепосава (г-ђца Пигринова), Мехмед Соколовић (г. Рајковић), Осман паша (г. М. Петровић). Немо особље: Војводе, грађани, грађанке, турски и хришћански војници. Догађа се у Сигету 1566 године. — Редитељ је г. Рајковић. („Кнез Никола Зрињски“ представљан је први пут 26 новембра 1889 године сад се игра 2-ти пут).